

Universitätsbibliothek Paderborn

Rev. P. Francisci Josephi à Rodt Capuccini Anterioris Austriæ Provinciæ. Opus ...

Planctvs Ecclesiæ Et Animæ - Super Caput Primum Lamentationum
Jeremiæ Prophetæ. Allegorice, Et Moraliter Expositus, & Distributus In
Discursus LII. Concionatorios Quadragesimales ... ; Scilicet Liber Vitæ, Et
Excessvs Amoris ...

Rodt, Franz Joseph von

Campoduni, 1680

Discursus XLIV. Cor peccatoris horridum desertum, in quo avidè venatur
Deus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52659)

DISCURSUS XLIII.

Res.

Subversum est cor meum in memetipsa. *Thr.*

Cap. I. v. 20.

DE ANIMA.

Desertum horridum, est cor hominis peccatoris, in quo a vidè venatur Deus.

FUis per varia pralia feliciter hostibus, fratres suos hortatus est Judas Machabeus: *Ascendamus nunc mundare sancta, & renovare;* *1. Mach. 4. v. 36.* Ut ergo totus exercitus ascendit in montem Sion, viderunt sanctificationem desertam, & altare profanatum, & portas exustas, & in atrii virgulta nata sicut in saltu. Quæ miseranda templi facies horrorem incussit Israëlitis, & tristitiam summam, ita ut in terram prostrati, scissis vestibus, & capitibus cinere conspersis, plangentes, & ejulantes clamarent in cœlum, constitutis postea sacerdotibus, qui sancta mundarent. Sed longè adhuc horribilior Civitatis sanctæ, maxime autem domus Dei facies erat, in ejus devastatione, & exultione tempore Je-

remia propheta: *Vide Domine, quoniam tribulor, conturbatus est venter meus, subversum est cor meum in memetipsa.* Quæ verba in sensu moralis, Glossa intelligit de anima peccatrice, doloribus variis vexatâ, cujus sanctificatio deserta est, id est: *Cor vacuum ab omni bono*, uti *Est cor* Hug. exponit: *subversum est cor meum, & in horridum desertum, (exustis portis, & virgultis sicut in saltu natis,) conversum.* Plangentes igitur, & pulvere vere pœnitentiæ conspersi ingrediamur subversum hoc, à peccatis, cor desertum, in illo venemur, ut illud mundemus, & renovemus.

Promittitur per Isaiam à Domino, *Vox clamantis in deserto, Isa. 40. 3. parate viam Domini.* Hæc vox in deserto, ad literam, fuit Practur-

Glossa
ord. hic.

Est cor
peccato-
ris.

Hugo in
Machab.
hic.

Sanctificatio deserta.

cursor Domini, qui baptismum poenitentiae praedicans in eremo, declaravit se, quod esset vox clamantis in deserto. Sed ne diutius inhaereamus literae (ait S. Thomas de Villanova) ad ipsum sensum spiritualem, ac motalem progrediamur. Itaque Desertum hoc, est peccator. Habet deserti conditiones, quia harridusest, & incultus, nullâ fruge commodâ seminatus, generat spinas, & tribulos, sentibus & vepribus densis pravarum cogitationum & desideriorum est obsitus undique, & fit habitatio bestiarum, & silvestrium, & ferarum, serpentium, & scorpionum; sicut ait Isaias: *Erit cubile draconum, & pascua struthionum, &c.*

Hoc etiam desertum in illis verbis tangit Propheta regius: *Vox Domini concutientis desertum, & commovebit Dominus desertum Cades.* Id est, vox Domini concutientis per timorem, desertum, id est, hominem infructuosum, juxta moralem expositionem Hugonis: & commovebit, ad bonum agendum, desertum Cades, cor peccatoris. Et nota, quod cor peccatoris dicitur desertum propter quietatem, incultum per negligentiam, à seris inhabitatum, per monstruosorum peccatorum adinventionem. Et deinum, quia infructuosus arboribus est constitutum, per pravorum morum consuetudinem.

III. Examineimus singula. Primò igitur desertum, est cor peccatoris, quia sterile est per otiosita-

tem: Praesumit subinde nimium de seipso, anima humana, & iactabunda illis Isaiæ verbis gloriatur: *Non sedebo vidua, & ignorabo sterilitatem.* Sed comminatur illi Deus: *venient tibi haec duo, subito in die una: sterilitas, & viduitas; ut non possis de cætero generare filios, id est facere opera, quae te ducant ad coelum.* Et viduitas: *ut amittas Christum sponsum.* Sic ergo anima fit vidua, quæ Christo sponso per charitatem conjuncta, erat domina gentium, & Regina; ob sterilitatem, & viduitatem conversa in desertum; Desertum quippe à deserendo dicitur. *Quanta solitudo* (exclamat Thomas de Villanova,) *ubi Deus non est? Quanta siccitas, ubi pluvia caelestis non cadit? Quae illam montium Gelboë maledictionem à Davide datam contraxit: Nec ros, nec pluvia veniant super vos. Quanta sterilitas, ubi deest calor solis, & cultus spiritus? Duo haec sterilitatem faciunt, defectus caloris, qui per solarium, radiatorum influentiam generatur, & carentia humiditatis ex defectu aquarum, maximè autem pluviarum & roris.* Unde per Psalterem Regium suspirans, exclamat anima: *In terra deserta invia, & iniquosa, sic in sancto apparui tibi.* Licet ipsa met peccatrix anima horum omnium malorum causa sit, & origo, dum ad divinae gratiae radios, influxum, & rorem, nobis communicandum, paratissimus semper est Deus, quem tamen nos obli-

obstinata malitia repellimus, miseris nostris, siccitati & sterilitati condolente Deo, nam teste eodem sacro Antistite: *Huius deserto, non cessat Dominus loqui, ut commoveatur, & redeat; scilicet ad bene agendum, & fructificandum. Donec sterilis peperit plurimos.* Nam (uti bene observat Cornelius) anima peccatrix, ideoque bonorum operum sterilis, parit plurimos, cum solari divina gratia calore ac lumine irradiata, ac lachrymis poenitentiae rigata, multos fidei, spei, charitatis eleemosynae, abstinentiae, aliarumque virtutum actus producit, ut ipsa de sterilitatis suae sublevatione admiretur: *Et dices in corde tuo; quis genuit mihi istos? Ego sterilis, & non pariens transmigrata, & captiva? Et istos, quis enutrivit? Ego destituta & sola: Et isti ubi erant? At è converso anima iusta, quae bonis operibus abundabat, in peccatum mortale prolapsa, adeo efficitur sterilis, & vidua, ut non modo opera bona, & meritoria non pariat, sed etiam jam parta amittat, superveniente ei una die, sterilitate, & viduitate, ut sit deserta simul, & sterilis. Hanc etiam sterilitatem passus David in anima sua, ingemiscit: *Retribuunt mihi mala pro bonis, sterilitatem animae meae.**

IV. Secundò, desertum est cor peccatoris, quia incultum est per negligentiam, de qua rectè Rex sapientissimus: *Per agrum hominis*
P. Franc. Joseph Op. IV.

pigri transivi, & per vineam stulti *Secundò viri: Et ecce totum repleverant urticae, operuerant superficiem eius spinae, & maceria lapidum destructa erat.* Ager aut vinea, quae à colono negligitur, nec excolitur, non tantum nullos profert fructus, sed in summam tendit sterilitatem, & solitudinem; totaque silvescit, ut *Silvescit* in praeiitis vidimus bellis per regiones nostras, ubi ob cultorum, & agricolarum defectum integri agri, & campi ita inhorruerunt, ut excrecentibus non tantum juniperis, & dumetis, sed etiam iustae magnitudinis abietibus, betulis, imò & quercubus, densissimae apparuerint silvae, à feris inhabitatae, nullis agri, aut campi relictis vestigijs. Quod ergo per agricolarum defectum, aut colonorum negligentiam accidit in agris & campis, idem evenire solet in corde, & conscientia hominis, quam per agrum, & vineam intelligit Lyranns, cui etiam assentitur Glossa Ord. ex S. Gregorio his verbis: *Quam urticae & spinae replent, quia in corde negligentium prurientia terrena desideria, & punitiones pululant vitiorum; & quemadmodum ex negligentia colorum facile maceria vetustate, & tempestatum injuria corrumpitur, ea autem corrumpente, vinea, & ager ferarum devastationi patet, ac patens destruitur, sic etiam in homine murus & maceria destruitur, & ferarum, (vitiosorum affectuum) motibus & incursum*

i. Reg. 2. v. 5. Anima infra partem bonam operum.

II. 49. v. 21. Peccatrix est sterilis.

Et parta amittit.

Psal. 34. v. 12.

Prov. 24. v. 30.

est desertum, incultum per negligentiam.

Glossa Ord. na replent, quia in corde negligentium prurientia terrena desideria, & punitiones pululant vitiorum; & quemadmodum ex negligentia colorum facile maceria vetustate, & tempestatum injuria corrumpitur, ea autem corrumpente, vinea, & ager ferarum devastationi patet, ac patens destruitur, sic etiam in homine murus & maceria destruitur, & ferarum, (vitiosorum affectuum) motibus & incursum

bus infestatur, cum incepta virtutum munimina, vel improbitate hominum deceptus, vel diaboli persuasione, quisque negligens perdit, ait Glossa. Nec minus accommodè ad propositum nostrum septuaginta hunc passum vertunt. *Tanquam ager vir imprudens, & tamquam vinea, homo egens sensu; si dimiseris eum, desertus fiet, & silvescet totus.*

Ager visitandus.

Glossa Ord.

A Prælati.

Quandoquidem ergo ipsi homines negligentes & insipientes, sibiipsis dimissi ita in corde suo silvescunt, necesse est, ut ipsi Patresfamilias, ac Prælati agrum visitent ac pertranseant, nam (ut loco præfato advertit Glossa) *Per agrum, vineamque pigri transire, est cuiuslibet vitam inspicere negligens, dum ergo transeundo, & inspiciendo, spinas, urticas, & zizania exorta, maceriem autem virtutum collapsam depræhendunt, hanc salubribus consilijs, ac doctrinis restaurare, illa verò per correctionem fraternam eradica-re debent, ne vinea, & ager totaliter in silvam excrescens, receptaculum fiat bestiarum.*

V.

Unde etiam Hugo notat, quòd cor peccatoris, est desertum, quia a feris habitatum, per monstruorum peccatorum adinventionem. Viderat Apostolorum Princeps in mentis excessu vas quoddam, velut linteum magnum, quatuor initijs submitti de cælo in terram, in quo erant omnia quadrupedia, & serpentina terra, & volatilia cæli; & facta

Act. 10. v. 11.

Tertio, Cor desertum.

est vox ad eum: surge Petre, occide, & manduca. Varij variè hunc scripturæ passum, & figurationem explicant, aliqui per linteum totum terrarum orbem intelligunt, ex quatuor elementis, tanquam initijs compactum, in quo varia animalia, varij sunt hominum status. Vel ipsum etiam hominis peccatoris cor, & conscientiam denotare potest, ita ut per volatilia, peccata superbiæ, per ferpentia invidia, & iracundia, per quadrupedia avaritia, gula, & luxuriosa intelligantur.

Ubi ergo tot bestia morantur, quid aliud, quàm desertum esse potest? Et benedicitur cor desertum (ait Hugo) in quo quidem sunt leones superbiæ, gryphes iracundiæ, mures, qui omnia corrodunt, detractiois sive invidiæ, boves sive muli pigritiæ, & porci luxuriæ, ursi gulosiæ, vulpes dolosiæ, milvi rapacitatis, milvi, qui incarnantur in præda, scilicet tenacitatis. Uti etiam Isaias commemorat: *Requiescent ibi bestia, replebuntur domus eorum draconibus, & habitabunt ibi struthiones, & pilosi saltabunt ibi, & respondebunt ibi ulule in adibus suis, & sirenes in delubris voluptatis.* Ad has ergo bestias, & anima, surge, & occide.

Denique desertum est cor peccatoris, quia infructuosus arboribus est consitum, per pravorum morum consuetudinem; arbor mala, non potest fructus facere, vel saltem non nisi malos. Quos ergo fru-

*Ob inha-
bitantes
bestiam.*

*Hugo
Card. in
Isa. c. 40.
v. 2.
Veni qua-
les bestia.*

ll. 13. v. 11

*Quarto,
Cor de-
sertum.*

Ob infru-
lituinas
arbores
pravoru
morum
S.Thom.
Villan.
ut.

fructus horridum hoc desertum,
cor peccatoris facit? Demque
(respondet ad propositum no-
strum S. Thomas de Villan.) nul-
lus fructus in eo, nisi glandes porco-
rum, sed solitudo, siccitas, sterilitas,
horror, & pavor, & fames inter
glandes porcorum.

VI.
Luc. 15.
v. 16.

Deserti hujus infructiferi hor-
rorem expertus fuerat filius ille
prodigus, qui è paterna domo re-
cedens, dissipata substantia sua
adhæsit uni civium regionis illius,
& inter summas famis angustias,
pascendis porcis addictus, cupie-
bat saltem implere ventrem de siliquis
& glandibus, quas porci manduca-
bant, & nemo illi dabat. Pascuntur
animæ justæ rore, & manna cœ-
lestis dulcedinis, & consolationis,
sed anima peccatrix siliquis, &
glandibus porcorum in hoc de-
serto nutritur, nec tamen imple-
tur.

Exod. 15.
23.

Nec minor sitis quam famis in
hoc deserto supplicium. Egressi
è mari rubro Israelitæ, ambula-
verunt tribus diebus per solitudinem,
& non inveniebant aquam. Et vene-
runt in Mara, nec poterant bibere
aquas de Mara, eò quòd essent amaræ.
Desertum est cor peccatoris, vel
desertum Sur, quod est in aquo-
sum, vel desertum Mara, quod
non habet nisi aquas amaras, unde
ad hoc desertum optinè quadrat

Ier. 2. v. 6

illud Jeremiæ: Traduxit nos per de-
sertum, per terram inhabitabilem,
& in viam, per terram sitis, & imagi-
nem mortis.

Agar ancillam, una cum puero Genes. 21.
Ismaele, domo expulerat Abra-
hamus, modico pane, & utre
aqua scapulæ ejus, viatici loco,
imposito. Oberrans ergo Agar
in solitudine, cum consumpta esset
aqua in utre, abiecit puerum subter
unam arborem, quæ ibi erat, & abiit.

Abraham (observat hîc Cardina-
lis à S. Caro) id est, Deus Pater, si-
lios suos tradidit Christo docendos;
sed filios Agar, id est, mundi amato-
res, tradidit mundo: Mundus autem
male custodit filios suos, quia errat,
& ipsi cum eo. Erraverunt in solitu-
dine in inaquoso, viam civitatis ha-
bitaculi non invenerunt. Et dicit
B. Bernardus hoc exponens: Hæc so-
litudinis superbiorum est, qui se solos re-
putant, & se solos elevant &c. Sed
& idem de reliquis vitijs intelli-
gendum.

In hoc ergo deserto, deficien-
te aqua, fame & siti fatiscentem
filium projicit mundus subter
unam arborem, arbor ista crux est
(ait Hugo) subter quam cum miser
homo videt, quòd pater suus, mundus,
& mater sua, concupiscentia, dere-
liquerunt eum, fugit ad imitationem
illius, qui in ea dormivit, & dominus
assumit eum, sicut & latronem dexte-
rum assumpsit. Pater meus, & ma-
ter mea dereliquerunt me, Dominus
autem assumpsit me. Derelicto pue-
ro Ismaeli, & ejulanti, terga ver-
terat Agar, Exaudivit autem Deus
vocem pueri, quia sub arbore crucis
clamantes exaudit Dominus, & su-
per aquæ penuria exauditur puer,
Bbb 2 Iudic

v. 15.

Hugo
Card hic?

Agar
mundus.

Psal. 106.
v. 4.

Errat cõ
suis filijs

Peccator
à mundo
sub cruce
abiectus.

sal. 25.
v. 11.

Hugo
ibidem.

A Deo
suscepitur
& refici-
tur.

Iudic. 1. *Axa insidens asino impetra-
vit à patre irriguum superius. Hoc
est (pergit idem expositor) quoddam
anima carnis mortificationem insidens,
impetrat à Deo aquas devotionis,
compunctionis, & etiam aquas spiri-
tualis intelligentie.*

VII.

Vocat
Deus è
deserto.

Imò antequam ejulans, &
flens ad Deum vocem emittat è
deserto suo anima peccatrix,
jam intonat vox clamantis Dei
in deserto, non cessat Dominus lo-
qui (ut superius Antistes Valen-
tinas insinuavit) ut commoveatur
desertum Cades. Surge, ó peccator
(glossatur Hugo) tolle puerum, &
tene manum illius.

Nihil ita periculosum homini,
præsertim adhuc puero, quàm
in deserto invio, & in aquoso
oberrare solum, & obdormire
inter feras bestias. Hujusmodi
curam non habet mundus, sed
errantes in periculis, & obdor-
mientes deserit: Christus autem
voce sua excitat, & extra ja-
ctum arcus, seu sagittæ non re-
cedit, Arcus, est divina commina-
tio, ait Hugo, qui etiam supra
cap. 40. Ita, addit: In hoc deserto
(id est, in corde deserto pecca-
toris) Dominus tendit arcum, quan-
do fuerit iudicij pœnam comminatur.
Unde Psal. 59. *Dedisti metuentibus
te significationem, ut fugiant à facie
arcus. Ab hoc arcu exit sagittæ ti-
moris, faciens in corde vulnus con-
tritionis, quando scilicet cor pec-
catoris (desertum Cades) non*

Hugo
Card.
Tendit
arcum
commina-
tionis.

commovetur, & concutitur à
voce Domini suaviter revocan-
tis, timere docetur, & commo-
veri ab arcu sagittæ vulnerantis.
Et siquidem fera è deserto cor-
dis migrare nolint, iisque ex-
pellendis insufficiens sit peccator,
venari eos ipse Dei filius infati-
gato labore contendit.

*Psallite Domino (jubet Prophe-
ta regius) Annuntiate inter gen-
tes studia eius. Et quænam hæc
studia? Multa (inquit Hugo Ca-
rensis) fuerunt studia Domini. Pri-
mum fuit studium pictoris, forma-
vit enim nos ad imaginem, & simi-
litudinem suam. Magno enim studio,
& diligentia formavit nos Deus, unde
quasi studens, & deliberans ait: Fa-
ciamus hominem.*

Studuit etiam piscationi, atque
hoc studium continuandum exo-
ptans, reliquit post se studentes
huic arti, discipulos suos. Insu-
per præter studium aucupis, pu-
gilis, sophistæ, custodis, maxi-
mè etiam studuit Dei filius ve-
nationi. Quare Hugo affirmat:
*Secundum studium eius, fuit Venato-
ru. Venatus est enim nos per se,*

& per alios.
Avidus erat carnis ferinæ ad-
huc in summa sua senectute
Isaac, quare jam caligantibus
oculis, & morti vicinus, voca-
to ad se filio ait: *Tolle arma tua,
& pharatham, & arcum, cumque
venatu aliquid apprehenderit, fac
mibi inde pulmentum, sicut velle me
nostri.*

VIII.
Ps 9. v. 14.Hugo
Card.
Deus pi-
ctor.

Venator.

Genes. 27.
v. 3.

Hugo ubi supra. Jerem 16. v. 3. Predicatorum Venatores. Fera peccatores. *Christus plus delictis in cū hominibus.* Prov. 8. v. 31. Hugo hic Quam Angelis.

noſti. Isaac, id eſt, Deus Pater, dicit hoc Filio; ait Hugo: Per arcum ſignificatur prædicationis, per pharetram ſcientia Sacræ Scripturæ, per ſeras, peccatores. Poſthæc mitram eis multos venatores, & venabuntur eos de omni monte, & de omni colle, & de cavernis petrarum. In montibus enim, & collibus & cavernis ſolent ſeræ habitare. In monte notatur ſuperbia, in colle lubricum carnis, in caverna petrarum avaritia, propter doſiſitatem, quæ eſt in acquirendo, & duritiam in recipiendo. Et de hiis tribus peccatis debent venatores, id eſt, prædicatores, extrahere peccatores.

hujus mundi deſcendens, aſſumpſit arcum prædicationis, & ipſe quidem venatione prædicationis, & aucupio crucis cœpit homines, die ac nocte ex nimio venandi deſiderio deſertum incolens, & ſolitudines, ductus etiam à ſpiritu in deſertum.

Serius ſubinde luſus, & periculolum ſtudioſum eſt venatio, magnatum ſæpe ac heroum ſanguine cruentata. Sic Aſtolphus Longobardorum Rex ab apro miſerè proſtratus, & occiſus eſt, quod idem noſtris temporibus contigit Nicolao Comiti Zerinio. Falco Gallus, Jeruſolymorum Rex, lepuleſculum equeſ inſecutus, ex equo delapſus interiit. Baſilius Macedo, Orientis Imperator, à cervo inter venationem confoſſus periit. Ludovicus Bavarus Imperator Romanus urſum citato equo inſecutus, ſubita apoplexia tactus, moribundus ex equo decidit. Grimoaldus Longobardorum Rex, dum ad jaculandam columbam arcum tetendit, venam paulò ante inciſam, & tenera adhuc cuticula obducta rupit, tantumque effudit ſanguinis, ut ſimul cum iſto vitam emitteret.

Aetæon (ſi Poëtis haberi fides poteſt) nimio venandi ſtudio, ac aviditate in cervum eſt commutatus, dum ſe lavantem Dianam, curioſius aſpexit, & ſic

IX. Majulus dierum Canic. colloq. 21. Exempla tragica Venationum.

à proprijs suis canibus uti non agnitus, ita discerptus, lugubri voce eos compellavit.

*Acteon
à proprijs
canibus
discer-
ptus.*

*Acteon ego sum, Dominum co-
gnoscite vestrum.*

Non meliorem in venando for-tem, habuerunt venatores Evan- gelici, Joannes Baptista enim, Venator eximius, & continuus incola deserti, à porco, seu potius porca Herodiade occisus est. Apostoli venatores hinc inde à feris, & barbaris tyrannis jugu- lati lacerati, excoriati. Ipse quo- que Dei Filius, arcum suum ve- naticum fortiter nimis in cruce tendens, ruptis venis, & toto effuso sanguine, cum illo & vi- tam fudit.

*Christus
quasi
Acteon.*

Nec multum me aberraturum credo, si illum non fictum, sed verum Acteonem dixerim, qui ex venandi aviditate in mundi hu- jus desertum descendens, ex pul- cherrimæ Dianæ, animæ huma- næ ad imaginem Dei factæ, aspe- ctu, & amore in hinnulum cer- vorum mutatus fuit: *Similis est di- lectus meus, caprea, hinnuloque cer- vorum.* Dum scilicet pelle capri- na humana naturæ, formam Dei- tatis contexit, & sic à Judæis non agnitus, tamquam à savissimis canibus laceratus fuit.

*Cant. 2. v.
9.
Vestitus
pelle hu-
mana.*

X. Nec tamen, tam sava per ve- nationem expertus, adhuc à ve- nandi desiderio desistit Dei Fi- lius, sed à mortuis resurgens, adhuc venatur cum suis venato-

ribus in deserto mundi, & cordis humani; *Vox dilecti mei, ecce iste venit saliens in montibus, transiliens colles, & quidem ad venandum capi mihi vulpes parvulas, quæ demoluntur vineam.* Cave ò anima peccatrix fera pessima, ne hanc devites venantium vocem, & ar- cum, sed ipsa laqueis, telis, & vulneribus occurre, & capientem amplectere, si salutem tuam amas, nam

Qui capitur vivit, qui fugit ille perit. *Qui capi-
tur vivit*

Utique à Christo capi, quàm in horrido mundi deserto instar onagram vagari diutius, nobis consultius est.

Quodsi verò per desertum, ipsum cor peccatoris (uti ab ini- tio dictum) intelligamus, adhuc venatorem agere Christus non gravatur; *in deserto, id est in corde* (ait Hugo) *Domnus enim quasi venator spiritualis clamat in corde per inspirationem, & can. seius venatici, id est, predicatorum per admonitionem.* Hunc venatorem, & canes venaticos ne repellas à de- sertum cordis tui, ò anima pecca- trix, sed eos intromitte in terram desertam, locum horroris, & vastæ solitudinis, unà cum illis scrutare leones superbos, gry- phes iracundas, mures morda- ces & detractorios, mulos pi- gros, apros lascivos, ursos gu- lulos, vulpes dolosas, milvos rapaces &c. Scrutare insequere, surge,

*Hugo in
Hic. c. 40.
cit.*

*Venatio
ferarum
in deserto
cordis.*

surge, & occide, & purga à for-
dibus bestiarum, desertum cor-
distui, ut eiectionis hinc feris san-
cta renouentur, mundentur, &
excubili draconum & struthio-
num, domus, & templum Dei

mundum efficiatur, quod divina
majestas inhabitare desiderat,
hic misericorditer per gratiam,
& ibi magnifice per gloriam
in omnem aternitatem.

Amen.

DISCURSUS XLV.

Res.

Vide Domine, quoniam tribulor; contur-
batus est venter meus, subuersum est cor meum
in memetipsa, foris interfecit gladius, & domi
mors similis est. *Thren. 1. v. 20.*

DE ECCLESIA.

*Ecclesia olim per unitatem fidelium adificata,
plangit, se modo per discordiam destrui.*

Formaturus Deus Adæ tu dignum venit, quod Deus nõ
adjutorium simile sibi, formasse, sed ædificasse ex costa *Figurat*
tulit unam de costis ejus Evam dicitur, sicut enim domus *Ecclesiam*
dormientis, & ædificavit suis constat partibus, & compa-
Gen. 2. 22. Dominus Deus costam, quam tulerat gibus, tricliniis, & officinis, ita
Eva adi- de Adam, in mulierem: Per Evam & corpus suis constat membris,
frata non dormientis, & ædificavit & officinis, ad exequendum vel
formata. ex latere dormientis viri for- chylum, vel chymum, vel san-
matam, seu ædificatam, in sensu guinem, vel spiritus vitales, &
allegorico figurari Ecclesiam, & animales, &c. Quæ officina, nisi
concorditer affirmant Doctores, sibi invicem correspoñdeant con-
quæ quasi ex latere obdormien- sensu sympathetico, tota homi-
tis per mortem, Christi Cruci- nis artificiosa structura cor-
fixi, formata, vel potius ædifi- ruit.
cata fuit. Nam imprimis nota-

Cum